

SUURKISKJATE (HUNT, ILVES JA KARU) VAATLUSTE KOGUMISE METOODILINE JUHEND

Suurkiskjate kohta kogutavad vaatlusandmed on üheks oluliseimaks materjaliks nende asurkondade suuruse ja seisundi muutuste hindamisel.

Nähtud isendite ja jälgede kirjeldamine ning kaardistamine toimub aastaringselt. Vaatluste kogumise eest vastutav isik kogub ise ja koondab teistelt isikutelt saabuvad andmed, mida võimalusel kontrollib. Kõik kirjeldatud vaatlused märgitakse vaatluslehele ja kaardile, milleks on sobivaim A3 formaadis vaaluspirkonna kaart, mõõtkava vahemikus 1:45 000 – 1:80 000. Ilvese ja hundivaatlused kantakse ühele (eristades need vastava tähisega I-ilves ja H-hunt tabeli vastavas lahtris) vaatluslehele ja vaaluspirkonna kaardile ja karuvaatlused teisele vaatluslehele ja vaaluspirkonna kaardile. Oluline on, et iga vaatlus vaatluslehel oleks selgelt tähistatult ka vaatluskaardil. Kõik kütitud isendid tuleb samuti vaatlustena vaatluslehele ja kaardile kanda, märkides kütümise ära lahtris „muu teave“.

Ilvese jäljevaatluste põhiaeg on alates lumikatte tekkimisest sügisel kuni veebruari lõpuni. Seoses jooksuajast tingitud ilvese territoriaalse käitumise muutumisega märtsis jäljelondust enam ei tehta. Ilvese vaatlustena märgitakse ainult pesakonnad (poegade ema) või isendite grupid, üksikisendeid kaardistada vaja ei ole. Vaatluslehele märgitakse kuupäev, koht, kas on nähtud isendeid või jälgi, liik, täiskasvanute ja poegade arv ning tähistus vaatluskaardilt (I, mis tähistab ilvest ja vaatluse number - I1; I2; I3 jne.). Väga oluline on jälgede järgi määrata isendite (poegade) arv grupis.

Hundi jäljevaatluse põhiaeg on kogu lumega periood. Vaatluslehele märgitakse ka üksikisendite vaatlused, muus osas kehtivad samad nõuded, mis ilvese puhul. Vaaluspirkonna kaardil tähistatakse vaatlused tähistega H1;H2;H3 jne. Lisainformatsioonina on märkuste lahtrisse oluline märkida, kui jooksuajal on näha hundi märgistuskohdades uriinis verd, mis viitab sigiva paari olemasolule.

Karu jäljevaatlus toimub kogu liigi ärkveloleku aja jooksul.

Vaatluskaardile märgitakse vaatluse kuupäev ja koht, nähtud karud, mõõdetud esikäpa päka laius ja vaatlus märgitakse vaaluspirkonna kaardile. Erilist tähelepanu tuleb pöörata pesakondade kaardistamisele. Oluline on siinjuures märkida, kas emaga koos olnud pojad olid alla aastased, või 1 aasta vanused loomad.

Kõik avastatud karude talvituskoopad tuleb samuti kaardile kanda.